

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
« ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА»**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Безпека життєдіяльності людини та охорона праці в галузі»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ I5 Медсестринство
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ I5.01 Медсестринство

КВАЛІФІКАЦІЯ Сестра медична/Брат медичний

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні ЦМР загально-медичних
дисциплін
ТОВ «Фаховий коледж Українського
Червоного Хреста»

Протокол засідання
від «17» 02 2025р. № 2

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Безпека життєдіяльності людини та охорона праці в галузі»
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	I5 Медсестринство
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Викладач (-і)	
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативний
Обсяг дисципліни	
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Форма навчання	Денна
Рік навчання/Семестр	2/ семестр 3
Обсяг	Кількість кредитів-3 Загальна кількість годин-90 Всього аудиторних годин -48: лекції-16 год., практичні заняття - 32 год., самостійна робота – 42 год.
Консультації	Згідно графіка
Мова викладання	Українська
Анотація дисципліни	Дисципліна «Безпека життєдіяльності людини та охорона праці в галузі»- це галузь наукових знань, що вивчає вплив на людину зовнішніх та внутрішніх факторів природного, техногенного та соціального середовища. Життєдіяльність людини безпосередньо пов'язана з навколишнім середовищем його існування. В процесі життєдіяльності людина і середовище постійно взаємодіють один з одним, створюючи систему “людина - середовище існування”. Тому необхідність вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності”, зумовлене неупинним зростанням впливу негативних факторів довкілля і необхідністю запобігання та мінімізації цього впливу.
Мета дисципліни	Формування у майбутніх фахівців необхідного в їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань безпеки життєдіяльності та охорони праці, оволодіння методами і засобами створення безпечних умов праці для підтримання здоров'я та працездатності персоналу при використанні лікарських засобів та проведення медичних маніпуляцій, формування у здобувачів освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.
Очікувані результати навчання (компетентності)	
Інтегральна компетентність	

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

– загальні:

-здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

-здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

-усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем;

-здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

-здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

-знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

-здатність спілкуватися іноземною мовою;

-здатність до міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові, предметні):

-здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці;

-здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами;

-здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям;

-здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності;

-здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами;

-здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям;

-здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства;

-здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності;

-здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності;

-здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів;

-здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології;

-здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунпрофілактику, включаючи її популяризацію.

Програмні результати навчання

- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації;
- застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності;
- застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я;
- вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами;
- дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей;
- вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта;
- розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах;
- вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії;
- застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності;
- виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги;
- надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу;
- здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації;
- надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію та диспансеризацію пацієнтів;
- вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань;
- вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

Тематика навчальної дисципліни

Теми лекційних занять 1 семестр

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
	Розділ 1 : Категоріальний апарат безпеки життєдіяльності та різновиди небезпек	
1	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	1
2	Тема 2. Надзвичайні ситуації.	1
3	Тема 3. Вплив хімічних речовин.	2
4	Тема 4. Техногенні небезпеки.	2
5	Тема 5. Пожежна небезпека.	2
6	Тема 6. Вплив мікроклімату на людину.	1
7	Тема 7. Комбіновані небезпеки.	1

	Всього	10
	Розділ 2 . Охорона праці	
8	Тема 8. Охорона праці.	1
9	Тема 9. Нещасні випадки, травми на підприємстві.	1
10	Тема 10. Перша допомога.	1
11	Тема 11. Праця та професія.	1
12	Тема 12. Працевдатність.	1
13	Тема 13. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки.	1
	Всього годин	6
	Всього	16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
	Розділ 1: Категоріальний апарат безпеки життєдіяльності та різновиди небезпек	
1	Тема 1. Визначення рівня стресового напруження. Психофізіологічні методи оцінки тривожності людини.	2
2	Тема 2. Алгоритм дій при надзвичайних ситуаціях.	2
3	Тема 3. Виконання завдань на хімічні фактори.	2
4	Тема 4. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.	2
5	Тема 5. Небезпечні для людини фактори пожежі. Вибух. Фактори техногенних вибухів, що призводять до ураження людей, руйнування будівель, споруд, технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища. Класифікація об'єктів за їхньою пожежовибухонебезпекою.	2
6	Тема 6. Мікроклімат на робочому місці.	2
7	Тема 7. Визначення фізичної надійності людини та адаптаційного потенціалу.	2
	Всього	14
	Розділ 2. Охорона праці.	
8	Тема 8. Пільги, страхування, спеціальні виплати, норми робочого часу на підприємстві. Застосування на практиці. Система інструктажів.	4
9	Тема 9. Правове, організаційне, інформаційне та документальне забезпечення при нещасному випадку. Інформаційна підтримка та процедурне забезпечення прийняття й реалізації рішень пов'язаних з	4

	усуненням загрози виникнення нещасного випадку або реагуванням на НС та організації ліквідування її наслідків.	
10	Тема 10. Надання першої допомоги.	2
11	Тема 11. Визначення схильності до професії.	2
12	Тема 12. Концепція прийнятної ризику. Розподіл підприємств, установ та організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення.	2
13	Тема 13. Визначення індивідуальних особливостей мислення.	4
	Всього	18
	Всього годин	32

Самостійна позааудиторна робота

№ з/п	Назва теми, зміст	К-сть годин
	Розділ 1: Категоріальний апарат безпеки життєдіяльності та різновиди небезпек	20
1	Написати словник-довідник основних термінів з наступних тем: 1. Мікро- та макро-біологічна небезпека. 2. Вибухопожежна небезпека. 3. Радіаційна небезпека. 5. Фізична небезпека. 6. Хімічна небезпека. 7. Екологічна небезпека. 8. Основні характеристики небезпечних явищ та дії людини під час землетрусу. 9. Основні характеристики небезпечних явищ та дії людини під час осідання ґрунтів над гірничими виробками. 10. Основні характеристики небезпечних	8
2	Зробити презентацію з обраної теми: 1. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище. 2. Негативний вплив на життєдіяльність людей та дії в разі виникнення вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильного вітру, урагану, смерчу, шквалу, зливи. 3. Негативний вплив на життєдіяльність людей та дії в разі виникнення вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильної спеки. 4. Негативний вплив на життєдіяльність людей та дії в разі виникнення вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: морозу, снігопаду, граду, ожеледі. 5. Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами, талими водами та в поєднанні з підняттям ґрунтових вод, підтоплення внаслідок затору льоду, вітрові нагони. 6. Пандемії, епідемії та масові отруєння людей як біологічні небезпеки. 7. Класифікація суб'єктів господарювання і адміністративно-територіальних одиниць за хімічною небезпекою.	12

	8. Класифікація об'єктів щодо забезпечення захисту від терористичних дій. 9. Аналіз аварійних ситуацій під час технологічного тероризму.	
	Розділ 2. Охорона праці.	22
3	Зробити презентацію з обраної теми: 1. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства. 2. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини: корупція і криміналізація суспільства. 3. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини: маніпуляція свідомістю. 4. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. 5. Частота змін стресових станів у людей, що знаходяться в районі надзвичайного стану. 6. Психологічна та медична реабілітація постраждалого населення. 7. Правове забезпечення та організаційно - функціональна структура захисту населення у надзвичайних ситуаціях. 8. Загальні засади моніторингу надзвичайної ситуації та порядок його здійснення. 9. Загальні функції управління пов'язанні з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем. Управлінське рішення, його сутність, правове, організаційне, інформаційне та документальне забезпечення. 10. Загальна технологія та моделі прийняття управлінських рішень. Інформаційна підтримка та процедурне забезпечення прийняття й реалізації рішень пов'язаних з усуненням загрози виникнення надзвичайної ситуації та організації ліквідування її наслідків. 11. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення надзвичайної ситуації та аварій. Система інструктажів. 12. Програми підготовки населення до дій у надзвичайній ситуації. Спеціальні об'єктові навчання і тренування. 13. Критерії та показники оцінки ефективності функціонування системи безпеки та захисту в надзвичайній ситуації об'єкту господарювання. 14. Фінансування заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, відшкодування збитків постраждалим. 15. Страховий механізм відшкодування збитків від надзвичайної ситуації. 16. Здійснення карантинних та інших санітарно -протиепідемічних заходів в разі виникнення надзвичайних ситуацій.	
	Всього	42
Система оцінювання		
Відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів		
(посилання на сторінку сайту, де розміщене положення)		
Поточний контроль:		
на кожному практичному занятті (теоретичне опитування + практичне виконання завдання + самостійна робота здобувача освіти)		
Перелік інформаційних джерел		
Основна	Додаткова	
1. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / за	1. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р.	

ред. Є. П. Желібо. 8-е вид. Київ: Каравела, 2018. 344 с. 2. Ліпінський В. В. Правове забезпечення пожежної безпеки в Україні : навч. посіб. Київ: КНТ, 2017. 184 с. 3. Сакун М. М., Москалюк І. В., Нагорнюк В. Ф. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навч.-метод. комплекс для підгот. спеціалістів ступеня бакалавр III-IV рівнів акредитації для всіх напрямків підготовки. Одеса : Видавництво, 2017. 400 с. 4. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Т. Є. Стиценко та ін. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с. 5. Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О. П. Яворовський та ін. Київ : Медицина, 2017. 208 с.	2. Закон України «Про колективні договори та угоди» №1874 від 24.12.1995 р. 3. Конституція України. Основний закон від 28.06.1996 р. 4. Накази та інструкції МОЗ України та кабінету міністрів України. 5. Піскунова Л. Е., Прилипко В. А., Зубок Т. О. Безпека життєдіяльності : підручник. Київ : Академія, 2014. 123 с. 6. Явороський О. П., Паустовський Ю. О., Никитюк О. А. Тестові завдання і ситуаційні задачі з охорони праці в медичній галузі : навч. посіб. Київ : Медицина, 2019. 224 с.
---	--

Електронні ресурси

1. Сайт МОЗ України – http://www.moz.gov.ua
2. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – http://www.who.int/en/
3. Сайт Державної наукової медичної бібліотеки України – http://www.library.gov.ua/
4. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: http://www.mns.gov.ua/
5. Сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: http://www.moz.gov.ua/
6. Інформаційно-правовий портал «Закони України». URL: http://uazakon.com/
7. Сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua/
8. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua/
9. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. URL: http://www.menr.gov.ua/
10. Сайт ради національної безпеки і оборони України. URL: http://www.rainbow.gov.ua/
11. Сайт постійного представництва України при ООН. URL: http://www.uamission.org/
12. Сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: http://www.icrc.org .
13. Сайт Товариства Червоного Хреста України. URL: http://www.redcross.org.ua .

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування занять здобувачами фахової передвищої освіти: відвідування лекційних та практичних занять обов'язкове; активна участь на практичному занятті під час опитування; ініціативність в обговоренні дискусійних тем; своєчасність виконання самостійної роботи. Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Порядок відпрацювання пропущених занять: пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до положення про порядок відпрацювання занять, а також згідно з графіком відпрацювання та консультацій. Відпрацювання занять є обов'язковим оскільки дана спеціальність відноситься до регульованих професій, що передбачає особливо відповідальну роботу та вимоги до освітньої діяльності з підготовки фахівців за такими спеціальностями. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів фахової передвищої освіти: Діяльність викладача та здобувачів освіти здійснюється відповідно до положення про академічну доброчесність (САЙТ)
